

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Hiszpania. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Księstwa Nadunajskie. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA. Sprawy krajowe.

Lwów, 25. kwietnia. Wczoraj obchodzono uroczystość Zaślubin Jego c. k. apost. Mości Franciszka Józefa z najdostojniejszą księżniczką Elżbietą Bawarską, z całą okazałością według programu obwieszzonego. O 10. godzinie odbywało się nabożeństwo po wszystkich kościołach, przy salwach z broni ręcznej i z dział roztawionych po wzgórzach miasta. Tłumy ludu zapelniały świątynie pańskie, a wszystkie władze, urzędnicy cywilni i wojskowi, Szlachta, obywatele miejscy byli obecni w największej gali. Po nabożeństwie częstowano po wszystkich dzielnicach miasta, ubogich, i rozdano między biedniejszych odzież i bieliznę. O 5. godzinie odprawiało się nabożeństwo po bożnicach, a zrana u nich zaopatrzone 200 sierót żydowskich odzieżą i położono kamień węgielny do domu pracy. Wieczór był niemiecki „Théâtre paré“ z prologiem w żywych bardzo pięknych obrazach. W połowie sztuki nadeszła telegrafem z Wiednia wiadomość o dokonanej ceremonii ślubów, zaczętem odsonił się nanowo obraz, i przy oklaskach radości powtórzono pieśń ludu.

Wiedeń, 21. kwietnia. Litogr. „koresp. austr.“ pisze: Dowiadujemy się, że p. Fel. v. Mengmeister baron Hess spodziewany jest dzisiaj wieczór z powrotem z Berlina, gdzie ukończył negocjacye względem zawarcia przymierza odpornego i zaczepnego między Austryją i Prusami, które już tylko ratyfikacyi obydwóch Monarchów potrzebuje.

Wiadomość o tem zdarzeniu będzie przyjęta w obydwóch wspomnianych państwach, równie jak w innych krajach do związku niemieckiego należących z wielką i szczerą radością. Zawarcie tego przymierza już samo przez się ważne, nabędzie tem większego znaczenia, jeżeli i innym dworom niemieckim przystąpieniem do niego nastąpi sposobność uczestnictwa w rozstrzygnięciu tych wielce ważnych europejskich kwestyi.

Nie wątpimy, że patryotyzm Monarchów niemieckich będzie gorliwie popierać myśl polityczną Austrii i Prus i przyczyni się do śpiesznego załatwienia trudnego sporu europejskiego.

Zawartym wczoraj w Berlinie traktatem oparły się obydwa wielkie mocarstwa niemieckie na podstawie prawa wyrażonej także formalnie w jednym z nowszych aktów europejskich i objawiły postanowienie, że deklaracyi tej nadadzą także ze swojej strony powagę, w miarę jak tego godność i interesa ich państw i państw całych Niemiec wymagać będą. Traktat ten jest przeto dalszem zabezpieczeniem zupełnie niezawisłego postanowienia względem czasu i stosunków, wśród których mogłoby przyjść do oznajmienia przewidzianej czynnej interwencji. Jeżeli przytem uwzględniono oraz hasło czterech mocarstw w sporze orientalnym, tedy postarano się bez wątpienia także o praktyczne zastosowanie — jeźliby miało być nieochybne — w duchu dworów kontrahujących.

Mamy niezawodną nadzieję, że tym ważnym aktem wpływającym szczególnie na ścisłe połączenie, niepodzielność siły i wierną federacyjną zgodność Niemiec usunie i załatwi się niebawem obecne nieporozumienie między mocarstwami europejskiemi.

Cokolwiek jednak wyniknie na przyszłość, należy ten akt już teraz z radością powitać, iż nadaje ścisłemu połączeniu się Austrii i Prus nową silną gwarancję, odpowiednią zupełnie godności i wielkości obydwóch mocarstw i związku niemieckiego.

Wiedeń, 22. kwietnia. Dzisiejsza litogr. „koresp. austr.“ pisze: Jego Mość Cesarz oznaczył uroczystość zaślubin Swoich aktem łaski, który jest nowym dowodem niezrównanej dobroci i łagodności miłościwego Monarchy. Wydaniem mianowicie najwyż. pismem własnoręcznym do pana ministra sprawiedliwości ułaskawiono wszystkie indywidua skazane za obrazę majestatu i zaburzenie porządku publicznego i odstąpiono od wszystkich odnośnych w toku będących procesów, jeżeli żadna inna zbrodnia nie zachodzi. Przekonani jesteśmy,

że każdy przyjaciel Austrii powita wdzięcznie i z radością ten akt wspólnomyślności Monarchy.

(Ściągnięcie papierowych pieniędzy skarbowych.)

Wiedeń, 20. kwietnia. W sprawozdaniu zawierającym się w dekrete ministerjum finansów o obiegu pieniędzy papierowych z końcem marca, który nie o wiele różni się od obiegu 149,880.692 złr. z końcem lutego, jeszcze 100,694.765 złr. znajduje się w obiegu i 49,154.308 w banku, powiedziano między innymi, że obieg ten zmniejszy się każdego miesiąca o taką samą kwotę, w jakiej wymieniane będą u kas bankowych pieniądze papierowe z kursem przymusowym, zwłaszcza że według umowy z bankiem z 23. lutego r. b. skarbowe pieniądze papierowe nie będą już więcej ani wytlaczane ani w obieg puszczane.

A że te skarbowe pieniądze papierowe zamieniane na banknoty podawane bywają do wiadomości publicznej zwykle przy peryodycznym ogłoszeniu stanu banku narodowego, przeto ogłoszona będzie na przyszłość ze strony administracyi finansowej tylko suma drobnych pieniędzy papierowych zostających w obiegu bez kursu przymusowego.

Dla dopełnienia rozpoczętych środków we względzie powyższym przyjdzie zapewne już wkrótce do zupełnego ściągnięcia skarbowych pieniędzy papierowych. (L. k. a.)

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

Wiedeń, 20. kwietnia. Ces. ros. generał p. Grünwald przybył tu wczoraj ostatnim pociągiem północnej kolei żelaznej z Petersburga i doręczył dzisiaj Jego c. k. Mości pismo gratulacyjne Cesarza Rosyi przy sposobności zaślubin Monarchy austryackiego.

— Książę Cambridge przybędzie tu jutro (w piątek) wieczór i wysiedzie ze switą w pałacu ambasady król. Jego królewicz. Mość doręczy Cesarzowi pismo gratulacyjne M. królowej i uda się dopiero po uroczystościach zaślubin w dalszą drogę do Orientu. Lord Raglan wyjechał wczoraj z Paryża na Marsylię do Konstantynopola. (Ll.)

Hiszpania.

Madryt, 12. kwietnia. Angielski ambasador lord Howden przedłożył rządowi hiszpańskiemu notę z wezwaniem ażeby porty hiszpańskie zamknięte były dla korsarzy rosyjskich, na wypadek gdyby Rosya wydawała listy korsarskie. (A. B. W. Z.)

Francya.

Paryż, 17. kwietnia. „Monitor“ donosi, że książę Napoleon na okręcie „Roland“ dzisiaj o 3. godzinie 55 min. z Tulonu odplynął do Lewanty. — W porcie Rochefort spuszczone dnia 15. kwietnia liniowy okręt „Turenne“ o 90 działach z warsztatu. (A. B. W. Z.)

(Toast księcia Napoleona w Marsylii.)

Paryż, 17. kwietnia. Książę Napoleon odpowiedział na uczcie w Marsylii następującemi słowy na toast burmistrza:

„Za pomyślność miasta Marsylii! Dziękuję panu merowi za toast dla mnie spełniony. Gdy Cesarz prosił o zaszczyt dzielenia niebezpieczeństw i trudów armii orientalnej, uczyniłem to, coby każdy żołnierz francuzki był na mojem miejscu uczynił: dopełniłem obowiązku, i nie więcej. Osoby stojące z woli ludu najbliżej tronu mają prawo, którego ja się zawsze domagać będę, mianowicie bronić Francyi, jej wpływu, jej praw, jej honoru i niepodległości narodowej. Przychylnie wyrazi, które właśnie słyszałem, są mi dowodem, że pojęliście uczucie z jakim udałem się do Cesarza. Nikt nie zdoła przewidzieć politycznych rezultatów rozpoczętej wojny, ale sława nasza i interesa nasze w dobrem spoczywają ręką. Mijmy zaufanie w tym, który aż do dnia dzisiejszego kierował tak godnie i zrećnie całą trudną sprawą orientalną. Pewną zresztą jest rzeczą, że jeżeli zwycięży broń nasza, i sprzymierzonych naszych otworzą się nowe ogromne drogi obytu dla tego miasta handlowego. Czarne morze, do dnia dzisiejszego prawie zamknięte, będzie otwarte dla handlu zachodniego. Państwo ottomańskie wzmocni się i nie obawiając się ambitnego i podejrzanego sasiada, będzie rozwijać wszystkie ogromne siły swoje i znajdzie je na drodze postępu, na którą dobrowolnie wstępuje. Tego więc możemy się spodziewać i to chciałem panom powiedzieć by wam okazać korzyści, jakie Marsylia może mieć z tej wojny przeciw Rosyi.“

Marszałek St. Arnaud przybył wczoraj do Lugdunu, a dzisiaj zrana udał się w dalszą podróż na Walencyę. (Zeit.)

Włochy.

(Rozporządzenie księżny Rejentki Parmeńskiej. — Bandy zbójckie w Papieskim. — Rozdanie palm święconych.)

Parma, 13. kwietnia. Jej królewicz. Mość Rejentka nakazała wypuszczać dobra skarbowe w dzierżawę w takich parcelach, izby roczny czynsz dzierżawny nieprzechoził 3000 lirów; urzędnicy nie mogą brać udziału w publicznej licytacji; głównymi warunkami dzierżawy jest szanowanie budynków eraryalnych i ulepszenie gruntu; minister finansów może przedłużać kontrakty dzierżawne.

Jej królewiczowska Mość dochodzą ciągle adresy kondolencyi rozmaitych korporacji i municypalności. Dawniejsze dekreta pozwalające wypuszczać dobra skarbowe po części w dzierżawę dziedziczną, po części na dziewięć lub na 3 lata, zostały zniesione; odtąd można je wydzierżawiać tylko na 27 a ewentualnie na 9 lat.

Rzym, 12. kwietnia. Do „Journal des Debats“ piszą z Rzymu: „Nowomianowany minister handlu, Monsignor Milesi-Pirone-Ferretti, jestto blizki krewny Jego Świątobliwości Papieża i liczy dopiero trzydzieści kilka lat. Zresztą uznają tu powszechnie jego zdolności administracyjne, i niewątpią, że odpowie godnie powołaniu swemu, jakkolwiek utrudnia je znacznie pamięć ś. p. poprzednika jego pana Jacobini.

Okolice Rzymu niepokoją ciągle jeszcze liczne bandy zbójckie. Tak pomiędzy innymi napadli niedawno zbójcy i zrabowali jakąś rodzinę francuską na drodze wiodącej do Civitavecchia, a przed kilkoma dniami był znowu p. Pauzet, były prez. ent francuskiej izby deputowanych, bohaterem podobnego zdarzenia. Pan Pauzet robił w towarzystwie swej małżonki i kilku przyjaciół wycieczkę do Montecavi dawnego Mons Albanus ozdobionego świątynią Jowisza, przy której spełniano toasty. Z powrotem znajdował się właśnie nad brzegiem jeziora Albano, gdy na zakręcie drogi śród lasu przytknięto mu dubeltówkę prawie do samych piersi. Pan Pauzet pojmując dokładnie znaczenie tej demonstracji, sięgnął co prędzej do kieszeni i podał właścicielowi dubeltówki wszystkie pieniądze, jakie miał przy sobie. „Grazie Eccellenza“ — ozwał się zbójca, a odgadując obawę jego o przyjaciół, którzy szli przodem, wskazał ręką ku gęstwinie, gdzie się znajdowało towarzystwo, i dodał: „Gia ho fatto“ — (z tymi już skończyłem). Potem życząc panu Pauzet szczęśliwej drogi (felice viaggio) zniknął śród lasu.

W kwietniu niedzielę posłał Jego Świątobliwość 300 poświęconych palm naczelnemu dowódcy francuskiego korpusu ekspedycyjnego dla rozdzielenia pomiędzy tych oficerów, którzy upraszali o to. W zeszłym roku zgłaszało się tak wielu oficerów po palmę z rąk Jego Świątobliwości, że przeto ceremonia kościelna niezmiernie się przeciągnęła, i dlatego użyto w tym roku wspomnianego środka.

(Abbl. W. Z.)

(Resumeja procesu w sprawie morderców ministra Rossi.)

Rzym, 14. kwietnia. Mimo to, że „Sagra Consulta“ wydała już wyrok na licznych współwinowajców śmierci ministra Rossi, i że przeciw sądowym jej wyrokom zwykle niema już dalszej apelacji, pozwolił przecież J. Ś. papież na prośbę skazanych i ich obrońców na powtórny obronę, a to przez adwokatów do tej obrony przybranych i przed komisją dla sprawy tej osobno mianowaną.

(Abbl. W. Z.)

(Przepisy ścisłej neutralności.)

Genoa, 15. kwietnia. Minister marynarki wydał do wszystkich konsulów w miastach morskich i do wszystkich kapitanów portowych okólnik, w którym przytacza środki powzięte ze strony Anglii i Francyi, by w wojnie z Rosją ile możności ochronić handel. Potem powiada: „Taka jest treść uchwał powziętych za wspólnym porozumieniem sprzymierzonych rządów, a ich osnowa zakomunikowana została ze strony Jego Mości Cesarza Francuzów rządowi królewskiemu w drodze urzędowej przez francuskiego ambasadora; rząd piemoncki musi w słusznej wzajemności nakazać swym poddanym zachowanie obowiązku najściślejszej neutralności; na żadnym przeto punkcie państwa piemonckiego niewolno uzbrajać okrętu korsarskiego z banderą rosyjską, ani zaopatrywać w żywność lub amunicję, ani nawet przypuszczać z łupem do wybrzeża. Poddanym piemonckim zakazuje się surowo wszelki udział w podobnych uzbrojeniach albo w jakimkolwiek akcie, któryby się sprzeciwiał obowiązkowi ścisłej neutralności.

(Abbl. W. Z.)

Niemce.

Berlin, 18. kwietnia. „Preuss. Korresp.“ oświadcza: „Od kilku dni zajmują się niemieckie i zagraniczne dzienniki pogłoską o mającem nastąpić odwołaniu pruskiego nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra przy dworze Londyńskim, rzeczywistego radcy tajnego pana Bunsen. Pogłoska ta jest zupełnie mylna. Dowiadujemy się bowiem z niezawodnego źródła, że Jego Excellencyi panu Bunsen ma być tylko udzielony krótki urlop.“

(A. B. W. Z.)

Berlin, 19. kwietnia. „Neue Preuss. Ztg.“ donosi: Tutejsi ambasadorowie Anglii i Francyi mieli wczoraj dłuższą konferencyę z prezydentem rady ministrów baronem Manteuffel. Ambasadorowie nie podali, jak słyhać, żadnej noty, ale wykazali tymczasowo konieczną potrzebę, ażeby Prusy na podstawie uchwał konferencyi wiedeńskiej zajęły pewniejsze stanowisko w sprawie europejskiej. Odpowiedź, jaką dały Prusy, jeszcze niewiadoma.

(A. B. W. Z.)

(Rozporządzenia biskupie w Badeńskiem.)

Fryburg, 13. kwietnia. Na ministeryalną instrukcyę do u-

rzędów z 27. z. m. wyszło od arcybiskupiego ordynaryatu następujące rozporządzenie z dnia 1. b. m.:

„Do wszystkich arcybiskupich dekanatów prowincyi badeńskiej. Zakazujemy wyraźnie wszystkim arcybiskupim proboszczom posłać do rachmistrzów funduszów kościelnych wydaną do nich od świeckiej władzy instrukcyę, która wyzywa, ażeby rozporządzeń „kościelnej władzy“ nie słuchały, a właściwie jej nieposłusznymi były. — Usprawiedliwiać się winni, że powinnością jest wszystkich katolików, a w szczególności naszego kleru czuwać nad tem, ażeby kościół Boży nie poniósł żadnej szkody, a zatem nie możemy przyzwolnić ani też przyczynić się do tego, ażeby kościelne władze nie dysponowały kościelnym majątkiem, ani też usuwać od kościoła przysługujące jemu prawa. Jeżeli którzy z proboszczów już wykonali namienione rozporządzenie, tedy mają niezwłocznie świeckiej władzy oświadczyć, że niechcieliśmy w niczem uwłaczać prawu katolickiego kościoła dysponować i administrować swoim majątkiem. We wszystkich przypadkach, dotyczących się prawa kościoła, mają na przyszłość dekanaty i probostwa przed wykonaniem świeckich rozporządzeń zasięgnąć Naszej instrukcyi. Namienione generale należy jak najspieszniej zakomunikować wszystkim probostwom kapituły, przedłożyć Nam za rewersem dokładne sprawozdanie o jego wykonaniu i wymienić tych, którzy wbrew temu działają.

(Podpis) † Hermann.

Drugi późniejszy okólnik jest następującej osnowy: „Arcybiskupi Ordynaryat. Fryburg, 11. kwietnia 1854. Do wszystkich arcybiskupich dekanatów prowincyi badeńskiej należy wydać rozporządzenie dla zakomunikowania go duchowieństwu. — Doniesiono Nam, że ministerstwo spraw wewnętrznych Wielkiego Księstwa wydało pod dniem 28. z. m. do wszystkich urzędów dekret, w którym jest podsunęta myśl, jakoby katolicy księża, którzy z przyczyny kościelnego sporu są skazani na zapłacenie pieniężnej kary, podali albo jeszcze podadzą prośbę, ażeby im tę karę darowano. A że podobna prośba zawierałaby uznanie zasądzonej kary, powtóre, ponieważ to nie zgadzałoby się bynajmniej z godnością katolickiego księdza nie chcieć ponieść dla swego kościoła jakiej ofiary albo doczesnej szkody, przeto mamy o naszych kapłanach zupełne przekonanie, że podobnej prośby ani podali, ani też kiedykolwiek podadzą, a to tem bardziej, ileżemy prawdziwie ubogich księży dotychczas nie zostawili i nadal nie zostawimy bez wsparcia.

(Podpis) Hermann.

(Rozciągnięto austr. protekcyi konsularnej. — Kule nowego wynalazku. — Chłosta dla żebraków i dzieci. — Zakaz wywozu amunicyi.)

Berlin, 16. kwietnia. Dziennik C. B. pisze: C. k. austriackie ministerjum handlu nakazało okólnikiem z dnia 7. b. m. wszystkim austriackim urzędom konsularnym, ażeby poddanym państw, zostających w celnym związku z Prusami, jeżeliby ci w braku konsula własnego rządu żądali ich protekcyi, taką samą dawali pomoc, jaka im pod względem austriackich poddanych jest przepisana.

Pod względem próby całkiem nowego rodzaju amunicyi, która się składa z ładunku z żelazną kulą w formie jaja, nadmienia *Preuss. Wehrztg.*: „Ponieważ wynalazek ten już nie jest tajemnicą, więc możemy tylko dodać, że dotychczasowe próby zupełnie się udały, a przeto, że w naszej ognistej broni znowu wielkie polepszenie nastąpi.“

Gotha, 13. kwietnia. Po wczorajszem posiedzeniu popołudniowem odroczył rządowy komisarz sejm na czas nieoznaczony. — Przed tem odroczeniem jednak ukończono obrady nad projektem do ustawy o uchyleniu żebraków. Sejm przyzwolił zaprowadzić znowu cielesną chłostę na niepoprawnych żebraków i uchwalił prócz tego, ażeby jej ulegali i dzieci do lat dwunastu.

Lubeka, 11. kwietnia. W dzisiejszym numerze dziennika *Lüb. Anzeigen* publikowano rozporządzenie senatu, którem wywóz wojennej kontrabandy dla prowadzących wojnę mocarstw albo ich poddanych wyraźnie jest zakazany. Pod amunicją wojenną rozumie się broń, działa, strzeliwo i amunicya wszelkiego rodzaju, mianowicie także proch, kule, rakiety, kapsle i wszystkie inne bezpośrednio do wojennego użytku służące przedmioty, jak np.: saletra, siarka i oków.

Dania.

(Doniesienia z morza Bałtyckiego.)

„Hamb. Nachrichten“ zawierają następujące telegraficzne depesze:

Kopenhaga, 15. kwietnia. Wczoraj przywiózł tu oficer okrętowy bardzo ważne depesze z Londynu dla admirała Napier. i udał się niezwłocznie osobnym paropływem dalej. W zatoce Kjöge stoi jeszcze dotychczas około 12 okrętów na kotwicy.

Kopenhaga, 16. kwietnia, wieczór. W tej chwili zawinęła tu angielska fregata z eskadry admirała Plumridge, i przywiozła pięć zabranych okrętów z jeńcami.

Kopenhaga, 17. kwietnia, popołudniu. Zabrane w odnodze finlandzkiej i na Bałtyckiem morzu przez angielską flotę sześć okrętów (powyższa depesza mówi tylko o pięciu), są finlandzkie, z ładunkiem soli, oliwy i owoców. Niektóre z tych okrętów całkiem nowe i kosztowne, stoją teraz w zatoce Kjöge na kotwicy.

Do „Ostsee-Ztg.“ donoszą telegrafem:

Memel, 17. kwietnia. Rosyjski okręt „Industrie“ pod rozkazami kapitana Fuhl, który przeznaczony z ładunkiem soli do Rygi, wypłynął ztąd wczoraj z czterema innymi rosyjskimi okrętami na

morze, wpadł w ręce angielskie. Zatrzymała go wczoraj na morzu angielska korweta „Conflict“ i rosyjską załogę zabrała na swój pokład. Obecnie o pierwszej godzinie trzydziestej minucie z południa sterują cztery rosyjskie okręta pod angielską banderą ku Memlowi, na morzu widać znowu korwetę „Conflict.“

Z temi doniesieniami zdaje się być w związku następująca wiadomość z Lubeki z 17. kwietnia: „Spieszno rozpoczęły się na Bałtyckim morzu kroki nieprzyjacielskie; komendant okrętu, który tu dziś rano zawinął z Sztokholmu, powiada, że spotkał cztery angielskie paropływy, które holowały ośm rosyjskich kupieckich okrętów. Podobnie Ramsden, kapitan duńskiego pocztowego paropływu „Eideren“ widział na wysokości morza z Bornholm angielski paropływ, który holował dwa okręta pod banderą rosyjską; finlandzki okręt zagłowy, mający na pokładzie węgle dla angielskiej floty, posłany tu z Kjøge, zawinął dziś przed południem do tutejszego portu.“

Księstwa Naddunajskie.

(Wiadomości z nad-Dunaju. — Konzul Pruski zwinął banderę swoją. — Pożar w Fokszanach. — Sulina wolna.)

Według wiadomości nadesłanych do Berlina z Bukaresztu, zwinął król pruski jenerałny konzul dla księstw naddunajskich, p. Meusebach dnia 13. b. m. swoją banderę i zerwał stosunki z rządem wołoskim, a to jak donosi *Pr. Koresp.* dlatego, że od niejakiego czasu władze wołoskie nieczyniły zadość słusznym jego reklamacyom względem praw i swobód przysługujących na mocy traktatów poddany pruski w Wołoszczyźnie. Dla ochrony pruskich poddanych w księstwach naddunajskich pozostaną po zerwaniu urzędowych stosunków, kancelarye konsularne.

Prus. Koresp. donosi z Bukaresztu z dnia 14. b. m., że Turcy opuszczając Kustendze dopuścili się na tamtejszych Chrześcianach krwawych excesów. Oddział wojska marynarki angielskiej podpłynął na wielkich łodziach pod same miasto, ale cofnął się za zbliżeniem oddziału Kozaków, którzy obsadzili Kustendze. — Wielki pożar zniszczył miasto Fokszany; sześć rosyjskich lazaretów stało się pastwą płomieni. Chorych jednak ocalono; równie i rosyjski magazyn amunicji zawierający 250.000 funtów prochu, ocalał.

Z Gałaczu donoszą pod dniem 3go kwietnia do Gazety tryeńskiej:

„Wczoraj wieczór powrócił okręt „Danubio“ od ujść Suliny. Z jego sprawozdania okazuje się, że wszelkie doniesienia o zatowaniu ujść Dunaju są fałszywe. Również zupełnie bezzasadne są pogłoski o gwałtownem zatrzymaniu kilku okrętów ze zbożem z tej strony zapory. Owe niepokojące pogłoski o zamknięciu ujść Dunaju ze strony Rosyan poszły z tego, że u ujścia rzeki umieszczony jest łańcuch, który się w nocy spuszcza dla zamknięcia przystępu od łańcuch ten spoczywa po obydwóch brzegach na maszynach służących do czyszczenia rzeki. W dzień przystęp jest wolny. Na lewym brzegu znajduje się przy maszynie mała rosyjska bateria a drugą mają postawić na przeciwnej stronie. — Od 1. b. m. zwinęło tu przeszło sześćdziesiąt okrętów zagłowych. Kupcy w wielkim są kłopotcie, iż niemogą wywozić zboża. — O operacych wojennych po tamtej stronie Dunaju niema już od kilku dni prawie żadnych wiadomości.

(A. B. W. Z.)

(Względy Monarsze na tych, którzy obchodzili dzień Imienin Imperatora.)

Bukareszt, 29. marca (10. kwietnia). Dziś publikowano tu następujące obwieszczenie ministerstwa spraw wewnętrznych:

Jego Excelencya pan wiceprezydent nadzwyczajnej rady administracyjnej załączył w dekrete do departamentu spraw wewnętrznych spis imion tych osób i korporacyi, które się najszczególniej przyczyniły do obchodu imienin Jego Mości Cesarza Rosyi i Protektora księstw naddunajskich. Jego Excelencya polecił departamentowi nie tylko publikować ten spis, lecz także ogłosić, że Jego ces. Mość raczył łaską swą obwieścić za te godne pochwały uczucia. — Departament przychylając się do życzenia Jego Excelencyi, ogłasza i namieniony powyżej spis imion i dekret Jego Excelencyi.

Turcyja.

(Wiadomości z Turcyi i greckiego powstania.)

Konstantynopol, 10. kwietnia. Wydalenie Greków jest w obecnej chwili najważniejszym zdarzeniem; policya podwoiła przy tej sposobności swą czynność. Według doniesienia dziennika *Oss.* miano w wielu domach pozajdywać broń, zapasy amunicji, rewolucyjne chorągwie i korespondencye, z których powzięto wiadomość, że na wielkanoc przygotowana była straszna rzeź między Frankami. Lord Redcliffe otrzymał listy z groźbami. Wiele osób przyaresztowano, silne patrole przeciągają w dzień po mieście, a znaczne oddziały wojskowe biwoakują w nocy po ulicach. Żołnierze i oficerowie niezdolni już do trudów wojennych, formują się w takzwane garnizonowe bataliony, a wydalenie Greków odbywa się z większą niż potąd surowością.

Rząd przyzwolił tylko na bardzo małe wyjątki; mianowicie: 1) dla szefów wielkich zakładów mających stosunki z samym rządem tureckim; 2) dla służby znakomitych osób znanych władzom tureckim; dla dłużników greckich, których można zatrzymać dla odebrania długu.

Dnia 8. b. m. przybyło znowu 5000 żołnierzy z Egiptu; 8000 wojska ma odejść na granice grecką.

Utworzenie legii cudzoziemców ma być już ostatecznie uchwalone.

W Gallipoli znajduje się obecnie, według *Journ. de Const.*, 6000 Francuzów i 1800 wojska angielskiego.

Jenerał Canrobert, który tu przedstawiony był Sułtanowi, powrócił znowu do Gallipoli, dokąd przybyli także jenerałowie Bosquet, Martimprey i Allonville, tudzież jenerał intendant Blanchot.

Anglicy stanęli obozem w południowo-zachodniej, Francuzi na północno-zachodniej stronie od Gallipoli. Około 700 okrętów handlowych z amunicją, żywnością i wojskiem znajdują się w drodze do Gallipoli.

Od wsi Blajar na wzgórzu u zatoki Saros aż do morza Marmora, budują mocno ufortyfikowaną linię w długości sześciu mil morskich. Do tej budowy przeznaczono 500 ludzi, a 4000 ludzi budować ma gościniec wojskowy z Blajar do Gallipoli. Skład wszystkich zapasów armii ekspedycyjnej będzie w Gallipoli. W razie potrzeby ma 40.000 armii ekspedycyjnej wyruszyć do Adrianopola.

W Gallipoli panuje ruch nadzwyczajny, gdyż ze Smyrny i z innych wielkich miast przybyło wielu kupców z żywnością, towarami itp. dla wojska. Za najmniejszy sklepik kramarski płacą po 3—6000 piastrow.

Korespondencye greckie z Epiru donoszą: Obóz chrześcijański pod Peta w pobliżu Arty fortyfikuje się coraz mocniej. Z potyczki między surażerami powstańców a oddziałem wojsk tureckich dnia 21. marca (2. kwietnia) przyszło nakoniec do bitwy, gdy bowiem Turcy dwoma batalionami regularnego wojska z działami i z oddziałem wojsk nieregularnych wyruszyli z Arty, spotkali się z nimi Grecy w blisko tysiąc ludzi pod dowódzami D. Botzari, Karaiskaki, Themelis i Stativropulos. Wnet przyszło do zaciętej walki, która się pod wieczór skończyła odparciem Turków do twierdzy. Trzydziestu Turków poległo na placu; Chrześcianie mieli tylko trzech zabitych i ośmiu ranionych. — Dowódzca Rocca wyruszył ku Tzumerca i Golista, by ztamtąd wypędzić Turków. — Zervas i Lambros Zicos obsaczyli Janinę i przecięli komunikację z Bitolia. Nassi-Nica i Veicos obsadzili miasto Lamari i Camarina a N. Botzaris stał w Paramythia, dokąd się schroniły wszystkie chrześcijańskie rodziny z pobliskich włości spalonych przez Albańczyków. Pod Cascari ponieśli Albańczycy znaczną klęskę; ich amunicya dostała się w ręce zwycięzców.

Według listów z Vonitza z dnia 4. i z Carvansara z dnia 5. kwietnia miał Grivas opanować Metzovo, bardzo ważny punkt strategiczny u podnóża gór Pindos. Jego przednia straż pod dowództwem Cocali, pobiła pod Tria Chania oddział trzechset Albańczyków na głowę. Późniejsza bitwa między Grivas'em a oddziałem liczącym 1000 Turków wypadła równie pomyślnie dla Helenów, którzy z tryumfem wkroczyli do Metzovo.

(A. B. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 22. kwietnia. *Litogr. koresp. austr.* pisze: Aż do chwili zamknięcia kolumn pisma naszego, nie przybyła jeszcze najdostojniejsza Narzeczona Jego Mości Cesarza, ale przybycie Jej co chwila oczekiwane. Nieprzejrzaną tłumy ludności udały się do Nussdorf i zaległy całą drogę ztamtąd do Schönbrunu. Piękna pogoda sprzyja wzniościej uroczystości.

Linz, 21. kwietnia. Jego c. k. Apost. Mość przybył tu o god. 1¹/₄ w południe w najlepszym zdrowiu i przyjmował przybyłą tu o god. 6. najdostojniejszą Narzeczoną Swoją księżniczkę Elżbietę Bawarską.

Paryż, 22. kwietnia. *Monitor* donosi, że podpisanie traktatu przymierza między Francją i Anglią dla obrony Turcyi przeciw zamachom Rosyi, nastąpiło d. 10. b. m. i przyrzeka podać jutro osnovę tego traktatu.

(L. k. a.)

Szeczecin, 18. kwietnia. Dziennik *Stettiner Börsenblatt* zawiera następującą proklamacyę król, angielskiego wice-konzula p. Williama Campbell: Polecono mi podać do wiadomości publicznej, że wice-admirał angielski Sir Charles Napier odpłynął z flotą swoją do zatoki fińskiej i ogłosi niezwłocznie w stanie blokady wszystkie porty rosyjskie na morzu bałtyckim, tudzież w zatoce fińskiej i botnijskiej.

(W. Z.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie sandeckim.)

Sącz, 18. kwietnia. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny cerealiów i innych artykułów, jakie były w pierwszych 14 dniach bieżącego miesiąca na targach w Nowym Sączu, Nowym Targu i Starym Sączu: korzec pszenicy 13r.—14r.12k.—13r.6k.; żyta 11r.14k.—12r.44k.—10r.48k.; jęczmienia 9r.12k.—8r.46k.—9r.36k.; owsa 5r.16k.—4r.48k.—4r.48k.; hreczki 4r.48k.—0—8r.; kukurudzy 10r.—11r.34k.—10r.24k.; ziemniaków 4r.48k.—4r.—4r. Cetnar wełny 60r.—33r.—27r.; nasienia konicza 30r.—0—45r.; siana 52k.—1r.—54k. Sąg drzewa twardego 6r.—6r.—4r., miękkiego 4r.—3r.12k.—3r. Funt mięsa wołowego 4¹/₅k.—6k.—4k. Garniec okowity 2r.—2r.—2r.12k. m. k.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. kwietnia.

Hr. Wiesiołowski Franciszek, z Podhajec. — PP. Borkowski Włodzimierz, z Lubieńca. — Czerwiński Jan, z Remizowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. kwietnia.

Hr. Dzieduszycki Tytus, do Kopeczyniec. — Hr. Komorowski Aleksander, do Złoczowa. — Hr. Zabielski Ludwik, do Tarnopola. — Hr. Koziebrodzki Feliks, do Przemyśla. — P. Lettany Franciszek, c. k. pułkownik, do Krakowa.

Kurs lwowski.

Dnia 24. kwietnia.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski m. k.	6	12	6	15
Dukat cesarski " "	6	15	6	20
Półimperyal zł. rosyjski " "	10	52	10	56
Rubel srebrny rosyjski " "	2	7	2	8
Talar pruski " "	2	2	2	3
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	31	1	32
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. " "	91	36	92	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 24. kwietnia 1854.

	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po m. k.	—	—
Przedano " " 100 po " "	—	—
Dawano " " za 100 " "	—	—
Żądano " " za 100 " "	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 21. kwietnia.

w przecięciu

Obligacje długu państwa 5% ⁰ / ₁₀ za sto 85 ³ / ₄ 5/8 9/16 1/2 7/16	85 ⁹ / ₁₆
detto z r. 1851 serya B. 5% ⁰ / ₁₀ " "	—
detto z r. 1853 z wypłatą 5% ⁰ / ₁₀ " "	91 ¹ / ₈
detto detto 4 ¹ / ₂ 0/10 " "	76 ⁵ / ₈ 1/2
detto detto 4% ⁰ / ₁₀ " "	69 ⁷ / ₈
detto z r. 1850 z wypłatą 4% ⁰ / ₁₀ " "	—
detto detto 3% ⁰ / ₁₀ " "	—
detto detto 2 ¹ / ₂ 0/10 " "	—
Pożyczka z losami z r. 1834 " "	224
detto detto z r. 1839 " "	119 ³ / ₄
Obl. wiedeń. miejskiego banku 2 ¹ / ₂ 0/10 " "	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5% ⁰ / ₁₀ " "	99 ¹ / ₄
Obl. indemn. Niż. Austr. 5% ⁰ / ₁₀ " "	—
detto krajów koron. 5% ⁰ / ₁₀ " "	—
Akeye bankowe 1210 1208	1209
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr. 453 ³ / ₄	453 ³ / ₄
Akeye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	2265
Akeye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—
Akeye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—
Akeye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	—
Akeye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	549
Akeye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.	—
Galicyjski listy zastawne po 4% ⁰ / ₁₀ na 100 złr.	—
Renty Como	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 21. kwietnia.

w przecięciu

Amsterdam za 100 holl. złotych 113 ¹ / ₂	113 ¹ / ₂ 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur. 135 ¹ / ₈ 1 ¹ / ₂ 3/8 1/2 3/4	135 ¹ / ₂ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl. 134 ³ / ₄ 135 ¹ / ₂	135 ¹ / ₂ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. 100 ¹ / ₂ 101 101 ¹ / ₄	101 2 m.
Lipsk za 100 talarów	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl. 13.11 12 13 14 15 16	13.14 2 m.
Lyon za 300 franków	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr. 132 ³ / ₄ 133	133 2 m.
Marsylia za 300 franków	— 2 m.

Paryż za 300 franków	160 160 ¹ / ₂ 3/4 161	160 ³ / ₄ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	— T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	—	39 Agio

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 22. kwietnia o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam — Augsburg 136¹/₂. — Frankfurt 136¹/₂. — Hamburg 102. Liwurna — Londyn 13.22. Medyolan 133¹/₂. Paryż 161¹/₂. Obligacje długu państwa 5%⁰/₁₀ 85³/₄ — 85¹/₂. Detto S. B. 5%⁰/₁₀ 110 — 112. Detto 4¹/₂ 0/10 76¹/₂ — 76⁵/₈. Detto 4%⁰/₁₀ 69³/₄ — 70. Detto z r. 1850 z wypłatą 4%⁰/₁₀ 89 — 89¹/₄. Detto z r. 1852 4%⁰/₁₀ 87¹/₂ — 88. Detto 3%⁰/₁₀ 55¹/₂ — 56. Detto 2¹/₂ 0/10 43¹/₄ — 43¹/₂. Detto 1%⁰/₁₀ — —. Obl. indemn. Niż. Austr. 5%⁰/₁₀ 84 — 84¹/₈. Detto z krajów kor. 5%⁰/₁₀ 83³/₄ — 83⁷/₈. Pożyczka z r. 1834 224 — 224¹/₂. Detto z r. 1839 119³/₄ — 120. Oblig. bankowe 2¹/₂ 0/10 57 — 58. Obl. lom. wen. pożyczki z r. 1850 5%⁰/₁₀ 99¹/₂ — 100. Akeye bankowe z ujmą 1195 — 1200. Detto bez ujmę 1050 — 1052. Akeye bankowe now. wydania 938 — 940. Akeye banku eskomp. 90¹/₂ — 91. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 225¹/₂ — 225⁵/₈. Detto Glognickiej — —. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 258 — 260. Detto Tyrnawskiej 1. wydania — —. Detto 2. wydania — —. Detto Edynbursko-Neusztadzkiej 54 — 54¹/₄. Detto żeglugi parowej 540 — 542. Detto 11. wydania 530 — 532. Detto 12. wydania 510 — 515. Detto Lloyda 578 — 580. Detto mlyna parowego wiedeń. 129 — 130. Renty Como 13 — 13¹/₄. Esterhazego losy na 40 złr. 80¹/₂ — 81. Windischgrätzka losy 28¹/₂ — 28³/₄. Waldsteina losy 29 — 29¹/₄. Keglevicha losy 10³/₄ — 11. Cesarskich ważnych dukatów Agio 41 — 41¹/₂.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeń. d. 22. kwietnia o pół do 2. popołudniu.)

Ces. dukatów stoplowanych agio 41. Ces. dukatów obraczkowych agio 40¹/₂. Ros. imperyal 11.6. Srebra agio 35¹/₂ gotówka.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 24 kwietnia.

Obligacje długu państwa 5%⁰/₁₀ 85⁵/₁₀; 4¹/₂ 0/10 76¹/₂; 4%⁰/₁₀ —; 4%⁰/₁₀ z r. 1850. —; wylosowane 3%⁰/₁₀ —; 2¹/₂ 0/10 —. Losy z r. 1834 224; z r. 1839 119¹/₄. Wiedeń. miejski bank. —. Akeye bank. 1202. Akeye kolei półn. 2240. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 530. Lloyd 583³/₄. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akeye niższo-austr. Towarzystwa eskompowego a 500 złr. 453³/₄ złr. Amsterdam l. 2. m. 115¹/₂. Augsburg 137¹/₄ 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 137 l. 2. m. Hamburg 102¹/₂ l. 2. m. Liwurna 133¹/₄ p. 2. m. Londyn 13.25. l. 3 m. Medyolan 135 Marsylia 162¹/₄ l. Paryż 162¹/₄ l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5%⁰/₁₀ lit. A. —. lit. B. —. Lomb. 100¹/₂. Pożyczka z roku 1852 —. Oblig. indemn. —.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 24. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze pary. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 3 6	+ 9°	+ 9°	połud.-wsch. 0	pochmurno
2 god. pop.	27 4 08	+ 9°	+ 1°	póln.-zachodni 0	dżdżysto
10 god. wie.	27 4 1	+ 1°	—	"	pochmurno

TEATR.

Dziś: komedia niem.: „Doktor und Friseur.“
 Jutro: Na cześć zaślubin Najjaśniejszego Pana: „Téatre paré.“
 Przedstawienie rozpocznie stosowny do uroczystości obraz, poprzedzony wygłoszeniem przez pana Smochowskiego wiersza: „Życzenia Ludu.“ — Na zakończenie komedia polska: „Mieszczanie i Kmiotki.“

KRONIKA.

Trzecia składka na obdzielenie jadem i wsparcie ubogich w dzień uroczystości zaślubin Jego c. k. Apost. Mości. — Złożyli: PP. Wilhelm Schultz 24k., J. Bader 2r., L. Kaliga 1r., Czerwiński 20k., Konstanty Kmicikiewicz 1r., Wiktor Ziętkiewicz 1r., pani Kłopotowska 1r., Józef Mehrer 12k., Leib Proch 15k., Chaim Kunke 6k., Selig Schwarzwald 6k., Dr. Beiser 20k., Wolf Bader 5k., P. Turler 1r., J. Zelling 1r., Ignacy Ebner 1r., Ludwik Górski 20k., Piotr Teppa 20k., Siruczek 10k., jener. ajeneya Riun. adr. di sieurta 2r., Dr. Mahl 1r., A. Gackiewicz 30k., Dokupil 1r., prof. Paszkowski 1r., Wilhelm Schmidt 1r., A. Sartyni 2r., Rodakowski 3r., Piłsniński 1r., W. P. 20k., Hopowski 1r., Grabiński 1r., Pravicino 30k., Dobrzański 1r., N. N. 4k., Fr. Hübner 1r., Leop. Rossol 1r., Nunberg 10k., Werner 10k., Koprzywa 10k., Hendrich 10k., Dr. Jan Jabłonowski 1r., Nehay 1r., Jul. Gablenz 3r., Fr. Langaber 10k., N. N. 36k., Ferd. Kwiatkowski 10k., N. N. 2r., N. N. 30k., N. N. 10k., N. N. 30k., August Schumann 1r., J. Prokop 30k., Jędrzejowicz 20k., Hryniewicz 24k., Rozalia Sacher 1r., c. k. radzca Hofmann 1r., Klobuznik 10k., Schwarz 10k., Franciszek Wilczyński 2r., Rudolf Loserth 30k., Jędrzej Orzechowicz 30k., Tadeusz Bąkowski 30k., Babetta Trampler 1r., W. W. 1r., N. N. 1r., N. N. 4k., N. N. 20k., Aleksander Titz 1r., Eleonora Birtus 1r., Szymon Szymonowicz 20k., Karol Komora 1r., Madzy 20k., A. B. C. 20k., Grzegorz Bober 30k., Podczaszyński 20k., Antoni Hauf 40k., Adolf Kunerth 1r., Anna Garbińska 10k., Wojciech Dudziński 1r., Dr. Malisch 1 rub. śr., Mecenseffi 40k., Siegel 20k., Dr. Berthleff 2r., Bierzecki 1r., Józef Schöpf 2r., Fr. Tomanek sen. 2r., Antoni Huschner 2r., Dr. J. Skalkowski 1r., Tomanek jun. 20k., Jęrzy Lityński 10k., Karolina Potakowska 34k., Paulina Matkowska 20k., Pompej 10k., Pawlik 30k., Galambosch 12k., M. Kurz 12k., Smarzewska 3k., Koch 10k., Józef Potakowski 20k., Katarzyna Frank 6k., Jan Beiser 6k., Fr. Szlapanek 3k., Adam Sidorowicz 24k., Jan Vogel 30k.,

Feliks Piątkowski 20k., Al. Ohanowicz 2r., T. W. 20k., Józef S. 30k., Jachimowski 12k.
 Razem 78 złr. 58 kr.
 Łącznie z drugą składką (Ob. N. 93 G. L.) 85 złr. 18 kr.
 Wynosi ogółem 164 złr. 16 kr.

Przemysł, 31. marca. Trwający już od początku tegorocznej zimy niedostatek doświadczany również i w mieście Przemyślu, spowodował zwierzchności miejscowe do pomyślenia o środkach zaradzenia ile możności tej niedoli i o przyniesieniu wsparcia dla potrzebujących pomocy. Pod kierunkiem więc k. urzędu obwodowego postaral się urząd miejski o przytułek w izbach opalanych, w których ludzie ubodzy znaleźć mogą pożądanę ochronienie, odzież niezbędna i niewyśzukany lecz dostateczny posiłek, a według możności także zatrudnienie stosowne i religijną naukę. Koszta opału i najmu pomieszczeń ponosi fundusz miejski, koszta zaś utrzymania idą w mniejszej części z funduszu dla ubogich, w większej zaś części pokrywają je składki dobrowolne, z których też sprawia się i odzież dla ubogich. Tym sposobem dano przytułek i opatrzenie 75 do 80 osobom, które po ustaniu izb opalanych z końcem kwietnia pomyśleć już mają o dalszym dla siebie między ludźmi zarobku, lecz wprzód opatrzeni będą wsparciem na drogę i potrzebną odzież. Składki dobrowolne wynosiły roku bieżącego 914 złr. 0 kr., a mianowicie za uwalniające bilety noworoczne wpłynęło 162 złr. 44 kr., od c. k. korpusu oficerów 60 złr. 31 kr., z loteryi fantowej 412 złr. 31 kr., od obywateli miejskich 74 złr. 20 kr., z darów miesięcznych ze strony 3go inspektoratu układania map po 8 złr. = 24 złr., z 6go po 3 złr. 30 kr. = 10 złr. 30 kr., z 10go po 6 złr. 31 kr. = 19 złr. 33 kr., a wreszcie od najprzew. gr. k. księdza biskupa 150 złr. dla ubogich nieśmiejących zebrać.